

ПРОЈЕКЦИЈА ГРАДА - МЈЕСТО ОСКАРОВАЦА

Старо кино у Билећи представља један од објеката који, иако данас запуштен и дјелимично руиниран, и даље носи снажну историјску и друштвену вриједност за град. Његова позиција у урбаном ткиву Билеће, непосредно уз Парк народних хероја и централне градске садржаје, говори о некадашњем значају који је овај простор имао у свакодневном животу грађана. Током времена објекат је мијењао функције, прилагођавао се различитим потребама града и пролазио кроз различите фазе коришћења, али је упркос томе остао препознатљив симбол једног времена и колективног сјећања становника Билеће.

Према доступним подацима, објекат је првобитно служио као млин, што је било карактеристично за период развоја мањих привредних и занатских објеката у Херцеговини крајем 19. и почетком 20. вијека. Касније, развојем града и промјенама друштвених потреба, простор добија нову функцију и прераста у мјесто окупљања и културних дешавања. У одређеном периоду објекат се повезује и са Соколским домом, типологијом грађевина карактеристичних за аустроугарски период и прву половину 20. вијека, када су овакви простори служили за културне догађаје, друштвене активности и јавна окупљања.

Највећи значај објекат добија средином прошлог вијека када постаје кино и кинотека, једно од главних мјеста културног живота у Билећи. Током педесетих година биоскоп представља важан друштвени простор у којем се окупљају различите генерације становника града. Филм тада није био само облик забаве, већ догађај који окупља заједницу и ствара посебан друштвени амбијент. Управо због тога објекат старог кина и данас има емотивну и меморијску вриједност за грађане Билеће.

Објекат се у локалним причама и доступним изворима повезује и са породицом Мерић, која је имала значајну улогу у његовом настанку и развоју. Иако је велики дио архивске документације изгубљен или недоступан, информације пронађене кроз локална свједочанства, старе фотографије и објаве на друштвеним мрежама потврђују да овај простор заузима посебно мјесто у колективном идентитету града.

Данас се објекат налази у изразито лошем стању. Фасада је оштећена, малтер испуцао и дјелимично отпао, столарија је дотрајала, а поједини дијелови објекта су потпуно запуштени. Током година зграда је изгубила дио свог првобитног карактера услед неодржавања и неконтролисаних интервенција. Ипак, упркос руинираном стању, објекат и даље посједује снажан просторни и архитектонски потенцијал. Његове пропорције, ритам отвора и једноставна аустроугарска форма представљају квалитет који је било важно очувати и реинтерпретирати кроз пројекат обнове.

У оквиру нашег пројекта фокус је првенствено био усмјерен на рестаурацију и унапређење спољашњег изгледа објекта. Због недостатка техничке документације, нацрта и прецизних података о ентеријеру, пројекат се није детаљно бавио унутрашњом реконструкцијом, већ је акценат стављен на ревитализацију фасаде и поновно активирање простора у урбаном контексту града. Циљ није био да се објекат потпуно трансформише, већ да се задржи његов првобитни карактер и идентитет, уз дискретну савремену реинтерпретацију.

Посебна пажња посвећена је очувању аустроугарског израза градње кроз задржавање основних пропорција, ритма прозорских отвора и једноставне форме крова. Рестаурација фасаде подразумијева санацију оштећења, обнову столарије и увођење благих архитектонских детаља који наглашавају хоризонталност и симетрију објекта. Савремени елементи уведени су веома пажљиво и суптилно, како би објекат задржао дух времена у којем је настао, али истовремено добио нову функционалност и савременији идентитет.

Један од главних концепата пројекта јесте поновно активирање простора испред кина и његово повезивање са градом. На предњој фасади објекта предвиђено је постављање великог пројекционог платна привременог карактера, чиме фасада постаје активни медиј и продужетак јавног простора. На тај начин трг испред кина прераста у централно мјесто окупљања грађана, отворени простор за дружење, пројекције филмова и културне догађаје на отвореном. Будући да Билећи данас недостаје активан биоскопски простор, пројекат задржава управо ту првобитну функцију кина, али је реинтерпретира кроз савремен начин коришћења јавног простора.

Простор испред објекта пројектован је као отворена травната површина намијењена сједењу, окупљању и гледању пројекција током љетних мјесеци. Умјесто класичних урбаних интервенција, одабран је једноставнији и природнији приступ који омогућава флексибилно коришћење простора и стварање пријатног амбијента за грађане свих генерација.

Унутрашњост објекта замишљена је као мултифункционалан простор који би, поред повремених филмских пројекција, могао служити за мање изложбе, културне догађаје, радионице и канцеларијске садржаје повезане са умјетношћу и филмом. Посебно је наглашен стаклени дио објекта, који је предвиђен као изложбени простор отворен према граду и јавном простору, чиме се додатно остварује комуникација између ентеријера и спољашњег амбијента.

Кроз пројекат обнове старог кина настојале смо да очувамо историјски идентитет објекта, али и да му вратимо друштвени значај који је некада имао. Умјесто потпуног брисања прошлости, пројекат се заснива на идеји рестаурације, реинтерпретације и поновне активације простора, чиме старо кино поново постаје мјесто сусрета, културе и колективног живота града.

Приказ старих (тренутних) фотографија биоскопа у Билећи

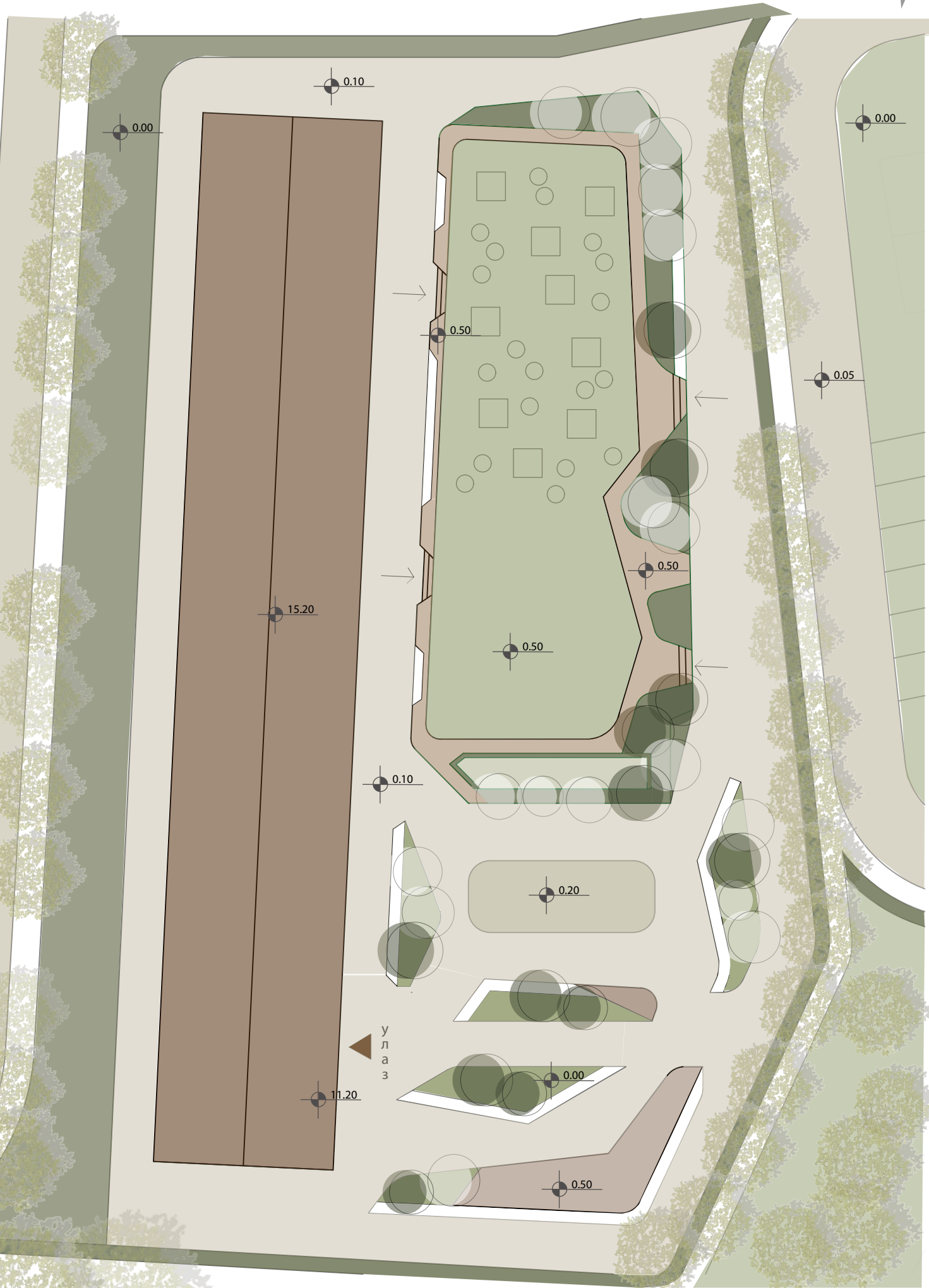
Приказ тренутног партерног уређења око старог биоскопа , Р - 1:500

Приједлог уређеног партерног рјешења, приказ околине, Р - 1:1000

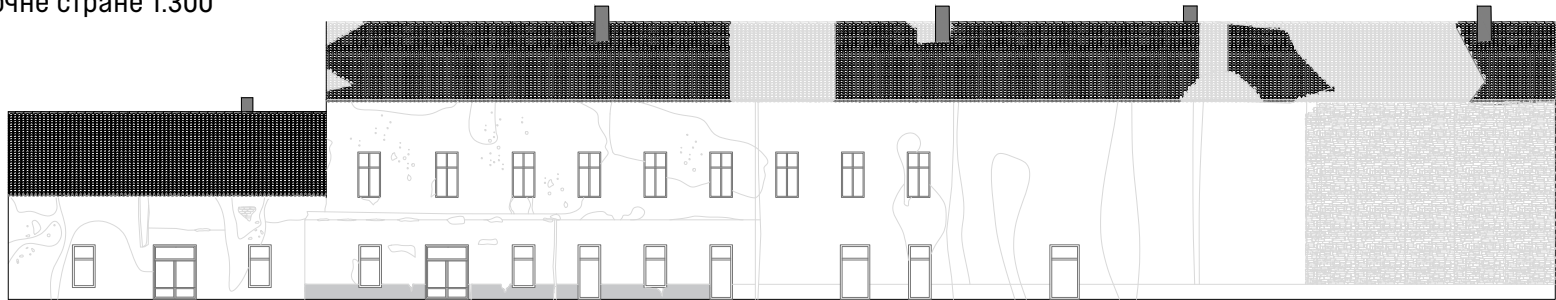
Приједлог уређеног партерног рјешења, увећани приказ, Р - 1:300

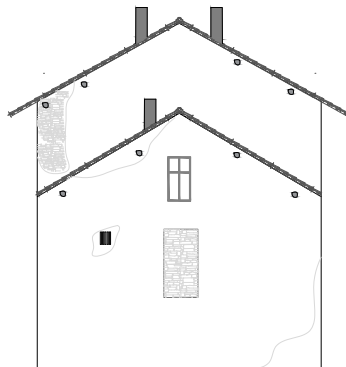
Прикази изгледа старе фасаде
Изглед са западне стране 1:300

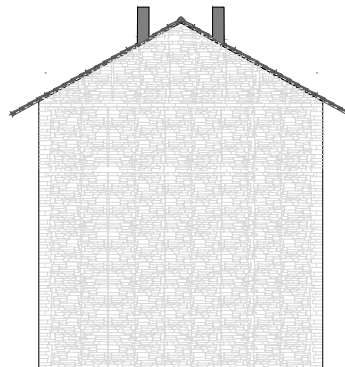
Изглед са источне стране 1:300

Изглед сјеверне стране 1:300

Изглед јужне стране 1:300

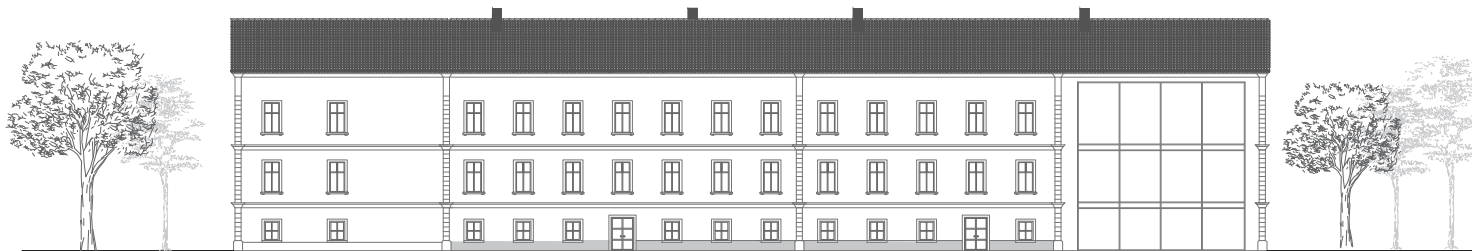

Прикази изгледа нове фасаде

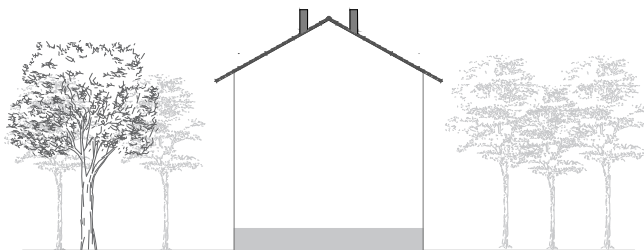
Изглед са источне стране 1:300

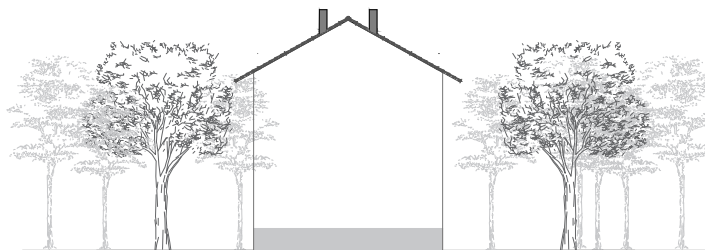
Изглед са западне стране 1:300

Изглед сјеверне стране 1:300

Изглед јужне стране 1:300

3Д приказ нове фасаде - источна страна

3Д приказ нове фасаде - западна страна

